

การศึกษาปัญหาและแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี วิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

เนติมา บุรพาศิริวัฒน์¹ และ คิม ยองซู²

¹ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต อีเมล netima.b@phuket.psu.ac.th

² คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต อีเมล youngsu.k@phuket.psu.ac.th

A Study of Problems and Guidelines for Professional Teaching Practices in Korean Language: Korean Studies Major, Faculty of International Studies, Prince of Songkla University, Phuket Campus

Netima Burapasiriwat¹ and Kim Yongsu²

¹ Faculty of International Studies, Prince of Songkla University, Phuket Campus, E-mail: netima.b@phuket.psu.ac.th

² Faculty of International Studies, Prince of Songkla University, Phuket Campus, E-mail: youngsu.k@phuket.psu.ac.th

Article Info

Article Type: Research Article

Article History:

Received: January 21, 2025

Revised: April 20, 2025

Accepted: April 24, 2025

คำสำคัญ

การสอนภาษาเกาหลี, ฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ, การสะท้อนคิด, ฝึกสอน

Keywords:

Korean Language Teaching,
Professional Training, Reflection,
Teaching Practice

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี และ 2) นำเสนอแนวทางในการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีของนักศึกษาฝึกสอน สาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกสอนจำนวน 6 คน ระหว่างปฏิบัติงานสอนในรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบ 2 ปัญหาหลัก คือ 1) ปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษา ได้แก่ ปัญหาความเครียดและความกดดัน ปัญหาการจัดการด้านเวลา ปัญหาการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน และปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ และ 2) ปัญหาด้านความพร้อมของสถาบันการศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากร และปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนนักศึกษา และจากผลการศึกษาทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดให้มีการฝึกซ้อมการสอนจริง และควรจัดให้มีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนอย่างเพียงพอและให้ข้อมูลป้อนกลับหลังการฝึกซ้อมของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้นำข้อมูลป้อนกลับไปแก้ไขจุดด้อยก่อนเริ่มปฏิบัติการสอนจริง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักศึกษาฝึกสอน และลดความกดดัน ควรจัดสรรเวลาสำหรับการเตรียมตัวก่อนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนอย่างเหมาะสม และสถาบันควรจัดงบประมาณช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนเพื่อสนับสนุนการผลิตสื่อการสอน หรือกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก

Abstract

This article aims to 1) analyze the problems that arose during the professional teaching practice process, and 2) propose ways to improve the professional teaching practice process for student teachers majoring in Korean Studies at the Faculty of International Studies, Prince of Songkla University. This qualitative research was conducted through interviews and reflections of six student teachers during their teaching practice in the course 815-633 Teaching Korean as a Foreign Language. The research findings identified two main issues. The first issue concerned student readiness, including stress and pressure, time management difficulties, problem-solving in the classroom, and a lack of academic knowledge. The institutional readiness problem included resource limitations and challenges regarding mentor instructors. Based on these findings, the study proposes several solutions. Teaching practice sessions should be conducted before actual teaching. Moreover, experienced instructors should provide sufficient feedback after practice sessions so that students can use the feedback to improve their weaknesses before starting real teaching, helping to build their confidence. To reduce

pressure, students should be given appropriate preparation time before teaching. Additionally, institutions should allocate a budget to support students in producing teaching materials or conducting active learning activities.

* Corresponding author: Netima Burapasirawat

E-mail address: netima.b@phuket.psu.ac.th

1. บทนำ

สาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ศึกษา ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตโดยมีปรัชญามุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ โดยออกแบบหลักสูตรให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพโดยการบูรณาการความรู้ภาษาเกาหลีกับการทำงานในหลายวิชาชีพ เช่น การล่ามภาษาเกาหลี การแปลภาษาเกาหลี การสอนภาษาเกาหลี สำหรับรายวิชาชีพด้านการสอนนั้น หลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาเลือกกลุ่มวิชาชีพด้านการสอน ได้แก่ รายวิชา 815-527 หลักการสอน รายวิชา 815-639 กลยุทธ์และสื่อการสอนภาษาเกาหลี และรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเอกเกาหลีศึกษาที่สนใจเรียนในรายวิชาเลือกกลุ่มวิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีจำเป็นต้องเรียนรายวิชา 815-527 หลักการสอน และรายวิชา 815-639 กลยุทธ์และสื่อการสอนภาษาเกาหลีก่อนที่จะลงเรียนในรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นรายวิชาสุดท้าย กล่าวคือ นักศึกษาจะได้เรียนรู้ทฤษฎี เทคนิคการสอน วิธีการและทักษะด้านการสอนพื้นฐานทั่วไป และได้เรียนทฤษฎีและเทคนิคการสอนภาษาเกาหลีในรายวิชา 815-639 กลยุทธ์และสื่อการสอนภาษาเกาหลีในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 3 และหลักสูตรจัดให้นักศึกษาได้นำความรู้จากการเรียนทั้ง 2 รายวิชาดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการสอนจริงในรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 3 เพื่อให้นักศึกษาได้นำสิ่งที่เรียนไปปฏิบัติจริงโดยการฝึกสอนภาษาเกาหลีผ่านโครงการบริการสอนภาษาเกาหลีให้แก่บุคคลภายนอกผ่านรายวิชาดังกล่าว เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีสมรรถนะการสอนภาษาเกาหลีและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาผ่าน “การลงมือ” การได้เจอกับความท้าทายหรือประสบการณ์จริง ที่เรียกกันว่า “Learning by doing” (การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ) ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์รอบด้านมากขึ้น

การสะท้อนคิด เป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักศึกษามีการคิดใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วน เพื่อเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ (กาญจนา ธาณะ และศิริรัตน์ นิตยวัน, 2556) การสะท้อนคิดช่วยให้นักศึกษามองเห็นประสบการณ์ของตนเองด้วยความตระหนักและมีการพัฒนามุมมองหรือแนวคิด (วัลภา คุณทรงเกียรติ, 2543) โดยกระบวนการสะท้อนคิดมีความสำคัญต่อการศึกษา เพราะทุกวันนี้นี้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น บัณฑิตที่จบการศึกษาต้องมีความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมการทำงาน ต้องพบกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยคาดคิดอยู่เสมอและต้องจัดการหาทางแก้ไขเฉพาะหน้า ดังนั้นการสะท้อนความคิดจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดไตร่ตรองค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยใช้เหตุผลในการอ้างอิงและเพื่อฝึกเป็นคนช่างสังเกต ฝึกการคิดวิเคราะห์ จัดระบบความคิดของตนเองเพื่อให้สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ

การฝึกสอน หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนนั้น เป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนที่มีคุณภาพ การฝึกประสบการณ์นี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีโอกาสนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง แต่ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนในการเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในห้องเรียน เพราะการฝึกสอนจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การสอนโดยตรงให้แก่ นักศึกษา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกระบวนการฝึกสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทักษะและความรู้ของนักศึกษา แต่ในกระบวนการนี้พบปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการฝึกสอน ดังที่ ขนิษฐา หินอ่อน และสุรพันธ์ ตันศรีวงศ์ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน และพบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น ด้านสื่อการสอน ด้านอาจารย์นิเทศและด้านตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง เป็นต้น และอรอนพ แสงแจ่ม (2548) พบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทางการศึกษาและด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ พระมหาอำนาจ มหาวีโร และริศร พงศ์สุวรรณ (2562) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด กล่าวว่า ด้านการดำเนินการสอน ได้แก่ การใช้ภาษาของนักศึกษาต้องถูกต้องและชัดเจน และนักศึกษามีความตั้งใจ กระตือรือร้น มั่นใจในตนเองและตรงต่อเวลา ด้านการดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนนั้น ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญอื่นๆ ด้วย และที่ผ่านมายังไม่มีการวิจัย หรือสำรวจการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี และยังไม่มีผลการวิจัยในประเด็นปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนโดยวิธีการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกสอน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนของนักศึกษาสาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษาในด้านการสอนภาษาเกาหลีว่า มีมากน้อยเพียงใด รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาคืออะไร ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการเตรียมการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งปรับปรุงรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ ในปีการศึกษาถัดไป

การศึกษานี้จะช่วยให้เข้าใจปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนต้องเผชิญและสามารถเสนอแนวทางแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอนของตนเองได้อย่างเต็มที่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นครูผู้สอนที่มีคุณภาพในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอน สาขาวิชาเอก เกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.2 นำเสนอแนวทางในการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอน สาขาวิชาเอก เกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. กรอบแนวคิดและการทบทวนวรรณกรรม

3.1 กรอบแนวคิด

3.1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์แบบ ELT (Experiential Learning Cycle)

Kolb (1984) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์แบบ ELT (Experiential Learning Cycle) ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเพิ่มทักษะชีวิต ทักษะการทำงานในโลกยุคใหม่ ได้ค้นพบและเห็นคุณค่าของตัวเอง ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งจะประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การนำตัวเองเข้าไปอยู่ในประสบการณ์ หรือ สถานการณ์ใหม่ (Concrete Experience)
- 2) การไตร่ตรอง (Reflective Observation) โดยการตั้งคำถาม เพื่อการทบทวนและการตกผลึก ผู้เรียนจะตั้งคำถามในทุกๆ การเรียนรู้เพื่อสะท้อนความคิด อารมณ์ ความรู้สึก (ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ลองสะท้อนลองทบทวนให้เกิดการตกผลึกความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ โดยอาศัยวิธีการตั้งคำถาม)
- 3) การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนตกผลึกทางความคิด ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ลองใช้ความคิดกับบริบทรอบตัวของตัวเอง เพื่อดูว่าเกิดอะไรขึ้น (Abstract Conceptualization: การสรุปเป็นหลักการนามธรรม)
- 4) การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experimentation) ผู้เรียนจะได้ลองใช้ความคิดกับบริบทรอบตัวของตัวเอง เพื่อดูว่าเกิดอะไรขึ้น

3.1.2 ความหมายและความสำคัญการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน เรียนรู้สถานการณ์และสภาพการณ์จริงของการทำงาน รวมถึงการนำความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติมาใช้จริง เพื่อให้นักศึกษายืนยันความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในห้องเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเตรียม

ความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพ สติปัญญา เจตคติที่เหมาะสม และเพื่อให้นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเกิดประโยชน์ต่อสังคม (อับดุลฮาลิม อาเต และอับบรอเฮง อาลฮูเซน, 2561)

3.1.3 การสะท้อนคิดจากประสบการณ์

การสะท้อนคิด หมายถึง กระบวนการคิดไตร่ตรองทวนสอบ (Reflective Thinking) เป็นการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบและเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดกระบวนการทบทวนและสะท้อนประสบการณ์ หรือการกระทำของตนเอง (Reflective Practice) โดยสามารถแสดงออกทั้งการพูดและการเขียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ แสวงหาคำตอบโดยใช้เหตุผล แก้ไขปัญหา นำไปสู่การคิดค้นหาแนวทางในการพัฒนาการทำงานของตนเองเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Johns, 2000)

3.2 ทบทวนวรรณกรรม

ปัจจุบันมีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการประสบการณ์วิชาชีพครูและพบว่ามีความหลากหลาย ดังเช่น อรรถพร แสงแจ่ม (2548) พบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทางการศึกษา และด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และชนิษฐา หินอ่อน และสุรพันธ์ ตันศรีวงษ์ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน และพบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น ด้านสื่ออุปกรณ์การสอน ด้านอาจารย์นิเทศและด้านตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง นอกจากนี้ พระมหาอำนาจ มหาวีโร และศิริ พงศ์สุวรรณ (2562) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด กล่าวว่า ด้านการดำเนินการสอน ได้แก่ การใช้ภาษาของนักศึกษาต้องถูกต้องและชัดเจน และนักศึกษาควรมีความตั้งใจ กระตือรือร้น มั่นใจในตนเองและตรงต่อเวลา ด้านการดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ อาจารย์นิเทศควรไปนิเทศ บ่อยตามกำหนด รองลงมาจัดทดสอบความรู้เกี่ยวกับการสอนก่อนออกฝึกสอน ทักษะในการสอน และการเขียนแผนการสอน ด้านอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ การให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ควรประเมินผลตามความเป็นจริงและมีการวิจารณ์ผลการสอน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนยังคงมีปัญหาที่หลากหลาย และเท่าที่ผ่านมายังไม่มีการทำวิจัยหรือสำรวจการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี และยังไม่มีการทำวิจัยในประเด็นปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีโดยวิธีการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกสอนเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีของนักศึกษาสาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษาว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางการแก้ไขให้การฝึกสอนของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญและมีบทบาทต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาฝึกสอน การศึกษา หรือสำรวจปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีของนักศึกษาสาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษา สามารถเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศในปีการศึกษาถัดไป และเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรในอนาคตได้

4. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนของนักศึกษาสาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 6 คน ในรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching Korean as a Foreign Language) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลจากการสะท้อนคิดของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอนภาษาเกาหลี โดยการเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง กลุ่มตัวอย่างวิจัยทั้ง 6 คน เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสะท้อนคิดและการสัมภาษณ์เป็นเพศหญิงทั้งหมด จากสาขาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานสอนภาษาเกาหลีเบื้องต้น โดยสอนให้แก่บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจเรียนภาษาเกาหลีในพื้นที่อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต

ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ฯ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาเกาหลีเบื้องต้นจำนวนทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง ประกอบด้วยภาคทฤษฎี ได้แก่ ไวยากรณ์เบื้องต้น ศัพท์ สำนวนและภาคปฏิบัติ ได้แก่ การฝึกฟังสำเนียงและการฝึกสนทนาโดยอาศัยสิ่งที่ได้เรียนมาจากภาคทฤษฎี รวมถึงการฝึกภาษาเกาหลีผ่านกิจกรรม Active Learning โดยจัดขึ้นในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตภูเก็ต มีจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 24 คน ซึ่งมีช่วงอายุที่หลากหลายตั้งแต่อายุ 16 ปี จนถึงอายุ 55 ปี ผู้เรียนส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 36 จนถึงอายุ 40 ปี ประกอบอาชีพพนักงานโรงแรม รองลงมาประกอบอาชีพอิสระ (ธุรกิจส่วนตัว) และอาชีพอื่น ๆ เช่น นักเรียน นักกฎหมาย แม่บ้าน เป็นต้น นักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดได้ผ่านการเรียนในรายวิชา 815-527 หลักการสอน และรายวิชา 815-639 กลยุทธ์และสื่อการสอนภาษาเกาหลี ซึ่งได้รับความรู้และทักษะใหม่ ๆ ได้รับการฝึกซ้อมในหัวข้อที่ตนเองได้รับมอบหมาย ได้กำหนดวัตถุประสงค์ระดับบทเรียน (Lesson Learning Outcome: LLO) อย่างชัดเจน พร้อมทำแผนการสอนและกิจกรรม Active Learning ก่อนนำไปต่อยอดใช้สอนจริงผ่านโครงการเสริมรายวิชา “โครงการอบรมภาษาเกาหลีเบื้องต้นสำหรับบุคลากรภายนอก: บูรณาการรายวิชา 815-633 Teaching Korean as a Foreign Language กับบริการวิชาการเพื่อชุมชน”

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสะท้อนคิดของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 815-633 การสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching Korean as a Foreign Language) จำนวน 6 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่มตามหัวข้อที่ออกแบบตามแนวคิดการสะท้อนคิด โดยมีผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการสะท้อนคิด หลังจากได้รับประสบการณ์การปฏิบัติงานสอน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนคิดของนักศึกษามาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาฝึกสอน เพื่อนำไปสร้างข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่วิเคราะห์ในขั้นตอนของการสะท้อนคิดมาออกแบบคำถามสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยเพื่อให้เพียงพอต่อการหาข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และดำเนินการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) เพื่อรักษาสีบทระจำของผู้ให้ข้อมูลการวิจัยจึงขอปิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล โดยจะให้ชื่อแทนผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนด้วยคำว่า นักศึกษาคนที่ 1 นักศึกษาคนที่ 2 นักศึกษาคนที่ 3 นักศึกษาคนที่ 4 นักศึกษาคนที่ 5 และ นักศึกษาคนที่ 6

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสะท้อนคิดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน เพื่อต้องการหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่นักศึกษาจะเจอเฉพาะกลุ่มคน นำเสนอความจริงที่หลากหลาย มุ่งเน้นนำเสนอมุมมองของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นหลัก วิธีการสะท้อนคิดของนักศึกษาจะเป็นการอภิปรายกลุ่มระหว่างปฏิบัติงานสอนทั้งสิ้น 4 ครั้ง ในระหว่างการสะท้อนคิดโดยการอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยทำหน้าที่ดำเนินการอภิปรายและเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอต่อการตอบคำถามวิจัย ผู้วิจัยจะถามคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การสอน เพื่อนำเข้าสู่ประเด็นการสะท้อนคิด นักศึกษาแต่ละคนนำเสนอและถ่ายทอดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน ซึ่งอาจจะ มีประเด็นที่ได้รับฟังมาถามต่อ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และคิดหาแนวทางในการปฏิบัติที่แตกต่างออกไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงการอภิปรายของนักศึกษาแต่ละคนและรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสรุปผล

5. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสะท้อนคิดของนักศึกษาและการสัมภาษณ์นักศึกษามีสรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนของนักศึกษาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตได้ 2 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านความพร้อมของนักศึกษา

ปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด และเป็นปัญหาหลักๆ ในการฝึกสอน โดยสามารถแบ่งปัญหาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาความเครียดและความกดดัน ปัญหาการจัดการด้านเวลา ปัญหาด้านการดำเนินการสอน ปัญหาด้านการเตรียมการสอนและสื่อการสอน และปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ ดังนี้

5.1.1 ปัญหาความเครียดและความกดดัน

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแสดงความเห็นว่า ตนเองมีความเครียดก่อนการปฏิบัติงานสอนจริง และได้เผชิญกับความเครียดและความกดดันจากความรับผิดชอบการสอน เนื่องจากนักศึกษาทั้งหมดไม่เคยมีประสบการณ์การสอนมาก่อน และมีนักศึกษาค้นหนึ่งเล่าถึงปัญหาความเครียดและความกดดันของตนเองซึ่งตรงกับสิ่งที่นักศึกษาค้นอื่นพบ ไว้ว่า ก่อนการปฏิบัติงานสอนจริงตนเองมีความมั่นใจในระดับหนึ่ง แต่เมื่อถึงวันที่ลงมือปฏิบัติงานสอนจริงกลับมีความกดดันและมีความตื่นเต้นเป็นอย่างมาก ถึงแม้จะมีการฝึกซ้อมก่อนสอนกับเพื่อนร่วมชั้นมาก่อนแล้วก็ตาม และนักศึกษาค้นที่ 2 คนที่ 3 คนที่ 5 และคนที่ 6 ยังกล่าวอีกว่า ก่อนวันที่ต้องสอนจริง ตนเองได้ซ้อมสอนกับคนในครอบครัวและเพื่อน เพื่อต้องการให้การสอนของตนเองมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.1.2 ปัญหาการจัดการด้านเวลา

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ตนเองประสบปัญหาด้านการจัดการเวลาและด้านการเตรียมตัวก่อนการสอน โดยกล่าวว่า ตนเองตระหนักได้ว่า การสอนในแต่ละชั่วโมงนั้น จำเป็นต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวเป็นอย่างมาก นักศึกษาค้นที่ 1 กล่าวว่า ถึงแม้ตนเองจะได้ฝึกซ้อมและทำเวิร์กชอป (Workshop) มาก่อนแล้วในรายวิชา 815-527 หลักการสอน และรายวิชา 815-639 กลยุทธ์และสื่อการสอนภาษาเกาหลี ก็ยังรู้สึกได้ว่าตนเองยังมีสิ่งที่ต้องปรับอีกมาก และรู้สึกอยากทำการสอนให้ได้ดีที่สุด ที่ผ่านมามาตนเองได้ใช้เวลาไปมากในการเตรียมตัว เช่น การวางแผนการสอน ทำสื่อการสอน การคิดกิจกรรมในชั้นเรียนมากถึง 15 ชั่วโมง เพียงเพื่อการเตรียมตัวสอนสำหรับเนื้อหาการสอน 1 คาบ (คาบละ 2 ชั่วโมง) นักศึกษาค้นที่ 4 แสดงความคิดเห็นว่าตนเองเคยประสบปัญหาเรื่องการไม่มีเวลาในการเตรียมสอน รวมถึงประสบปัญหาการจัดการเวลาขณะสอนจริง การควบคุมเนื้อหาการสอนและการทำกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีความพอดีชั่วโมงการสอนในแต่ละคาบเป็นเรื่องที่ยาก และเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหาการจัดการเวลาให้ได้ นักศึกษาค้นที่ 5 กล่าวว่า เคยประสบปัญหาจากการสอนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีเบื้องต้นที่ค่อนข้างมีเนื้อหาที่ยากต่อการเข้าใจ ทำให้ในคาบนั้นตนเองไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาการสอนทั้งหมดได้ อีกทั้งทำให้การสอนในคาบนั้นตนเองมีความเร่งรีบจนผู้เรียนหลายคนไม่เข้าใจในเนื้อหา อย่างไรก็ตาม นักศึกษาทั้งหมดได้สะท้อนคิดให้เห็นว่า ตนเองได้เรียนรู้และตระหนักถึงทักษะการจัดการเวลาว่าเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการสอนและตนเองได้รับรู้ข้อด้อยว่า ยังขาดทักษะด้านการจัดการเวลาในการฝึกสอน จำเป็นต้องฝึกคิดและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับเวลา เพื่อให้การดำเนินการสอนจริงเป็นไปตามลำดับและสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น

5.1.3 ปัญหาการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแสดงความเห็นว่า เคยมีประสบการณ์ที่ตนเองต้องแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าขณะดำเนินการสอน เช่น ปัญหาการควบคุมนักเรียน ปัญหานักเรียนขาดเรียนและไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาของคาบต่อไปได้ ปัญหาการเรียนไม่สนใจเรียน ปัญหาเรียนไม่กล้าพูดไม่กล้าถาม ปัญหาเรื่องบรรยากาศการเรียน เป็นต้น เช่น นักศึกษาค้นที่ 1 กล่าวว่า บรรยากาศห้องเรียนในการสอนครั้งแรกของตนนั้น เป็นห้องเรียนที่มีความเงียบเป็นอย่างมาก สัมผัสได้ถึงความรู้สึกกลัวและเกร็งของผู้เรียน เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่ผู้สอนและผู้เรียนได้เจอกัน ตนเองรู้สึกกดดันทำให้ในช่วงชั่วโมงแรกของการสอนของตนเองไม่สามารถทราบได้เลยว่าผู้เรียนมีความรู้สึกละอย่างไร มีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอนหรือไม่ ขณะนั้นตนเองไม่ทราบว่าต้องทำอะไร ไม่ทราบว่าต้องแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร จนกระทั่งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ฝึกสอนว่า ควรสร้างบรรยากาศในห้องให้มีความผ่อนคลาย เช่น สร้างบทสนทนาเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกันก่อน สร้างปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรืออาจจะหาวิธีการสอนหรือกิจกรรมในชั้นเรียนที่สามารถสร้างความสนใจของผู้เรียน นักศึกษาค้นที่ 3 กล่าวว่า มีนักเรียนคนหนึ่งที่ไม่กล้าตอบคำถาม ไม่กล้าอ่านประโยคเกาหลีในชั้นเรียน ตนเองไม่ทราบว่าต้องทำอะไรให้นักเรียนกล้าที่จะตอบคำถาม นักศึกษาค้นที่ 5 กล่าวว่า ตนเองเคยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในชั้นเรียนหลายครั้ง เช่น ตอนที่จะต้องให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยเกมคำศัพท์ภาษาเกาหลี แต่มีนักเรียนบางคนที่ยังไม่สามารถอ่านออก ตนจึงใช้วิธีการจับคู่ทำกิจกรรมโดยจับคู่กับนักเรียนคนที่เก่งแทน นักศึกษาค้นที่ 6 กล่าวว่า ตนเองเคยมีประสบการณ์การที่นักเรียนไม่ได้ทำการบ้านบ่อยครั้ง ตนเองไม่รู้จะแก้ปัญหาอย่างไร จึงได้ปล่อยผ่านนักเรียนคนดังกล่าวไป และจากการสัมภาษณ์นักศึกษา จำนวน 6 คน เพื่อให้ได้

ข้อมูลเชิงคุณภาพมาสนับสนุนข้อมูลจากการสะท้อนคิดในประเด็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าพบว่า นักศึกษามีความกังวลในขณะดำเนินการเรียนการสอน นักศึกษารู้ได้ว่าตนเองขาดทักษะและประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

5.1.4 ปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ

ผลการสะท้อนคิดของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 คน ได้ประสบปัญหาด้านการขาดความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ความรู้ด้านเนื้อหาภาษาเกาหลีในเชิงไวยากรณ์หรือภาษาศาสตร์ในภาษาเกาหลี เช่น นักศึกษาขาดความแม่นยำในเนื้อหาที่ฝึกสอน นักศึกษาคนที่ 1 กล่าวว่า เนื่องจากภาษาเกาหลีมีกฎการใช้ภาษาจำนวนมาก ทำให้ในบางครั้งตนเองได้สอนเนื้อหาที่ผิดไป นักศึกษาคนที่ 2 กล่าวว่า ตนเองเคยประสบปัญหาด้านการขาดความรู้เรื่องกฎการเปลี่ยนเสียง ตนเองเคยได้ออกเสียงคำศัพท์ผิดไป เนื่องจากในภาษาเกาหลีมีกฎการเปลี่ยนเสียงจำนวนมาก ตนเองรับรู้ได้ถึงข้อด้อยของตนว่า ยังขาดความรู้เชิงไวยากรณ์โดยเฉพาะกฎการเปลี่ยนเสียงในภาษาเกาหลี นักศึกษาคนที่ 3 กล่าวว่า ตนเองเคยตอบคำถามของนักเรียนไม่ได้ เนื่องจากไม่รู้คำศัพท์ภาษาเกาหลี เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ นักศึกษาคนที่ 4 กล่าวว่า ตนเองมีปัญหาไม่แม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนและยังขาดทักษะการอธิบายเนื้อหาวิชาให้เข้าใจได้ง่าย เป็นต้น และจากการสัมภาษณ์ นักศึกษา จำนวน 6 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนคิดในประเด็นปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ ทำให้พบว่า เมื่อประสบปัญหาด้านการขาดความรู้เชิงไวยากรณ์ในภาษาเกาหลี ทำให้นักศึกษาขาดความมั่นใจในการสอนและส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการอธิบายเนื้อหาลดลงตามลำดับ นักศึกษาทั้งหมดตระหนักว่า การเป็นผู้สอนที่ดีควรมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี นอกจากนั้นพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการขาดความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอน นักศึกษา จำนวน 4 คน กล่าวว่า ตนเองรู้สึกว่าย่ำแย่ขาดทักษะเชิงความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากมีความรู้ไม่มากนักเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนแบบ Active Learning หรือความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแนวใหม่ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน

จากการสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกสอน พบว่า นักศึกษามีการปรับตัวและแก้ไขปัญหาของตนเอง เช่น ในช่วงท้ายของระยะเวลาการฝึกสอน นักศึกษาหลายคนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ มีการนำทฤษฎีและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ จากการที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาปรับใช้กับการสอนของตนเอง โดยนักศึกษหลายคนได้เข้าพบอาจารย์ผู้ฝึกสอน เพื่อสอบถามและตรวจสอบรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตนเองได้ออกแบบใหม่ และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ทำให้เห็นว่า นักศึกษามีการปรับรูปแบบการสอนโดยการเน้นให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนและนักศึกษาฝึกสอนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอน กล่าวคือ ยิ่งจำนวนครั้งในการสอนมากขึ้นเท่าใด นักศึกษาฝึกสอนยิ่งมีความมั่นใจมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนั้นยังมีทักษะการอธิบายที่ดีขึ้นในช่วงท้ายของการฝึกสอน นักศึกษามีทักษะในการควบคุมห้องเรียนที่ดีขึ้น มีการใช้เทคนิคการสอนเพื่อจัดบรรยากาศในชั้นเรียนของตน และนักศึกษาประทับใจบรรยากาศการจัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรยากาศของการทำกิจกรรมเชิงรุก (Active Learning) บรรยากาศที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

5.2 ด้านความพร้อมของสถานศึกษา

ปัญหาด้านความพร้อมของสถานศึกษาเป็นปัญหาที่นักศึกษาให้ความสำคัญรองลงมาจากปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษา โดยสามารถแบ่งปัญหาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากร และปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนนักศึกษา ดังนี้

5.2.1 ปัญหาด้านทรัพยากร

จากการสะท้อนคิดและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 คน พบว่า นักศึกษาทั้ง 6 คน เห็นว่าตนเองประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณสำหรับการผลิตสื่อการสอนและการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เช่น นักศึกษาบางคนต้องการใช้โปรแกรม Canva Pro เพื่อสร้างสรรค์และปรับแต่งกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาคนที่ 2 ระบุว่า ตนเองได้ใช้โปรแกรม Canva Pro แบบจ่ายรายเดือนเนื่องจากมีฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลายกว่าแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายและตนเองได้ตัดสินใจจ่ายเงินซื้อแบบจ่ายรายเดือน เนื่องจากต้องการใช้ความสามารถของโปรแกรมนี้ออกแบบการตอบคำถาม เพื่อดึงดูดนักเรียนให้มีความสนใจในการตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่ตนเองสอน นักศึกษาคนที่ 5 กล่าวว่า ประสบปัญหาเรื่องการใช้งานรูปภาพในคลังแบบไม่ติดลิขสิทธิ์เพื่อจัดทำสื่อการสอน สอดคล้องกับนักศึกษาคนที่ 6 ซึ่งกล่าวว่า บ่อยครั้งที่ตนเองไม่สามารถหารูปภาพประกอบที่ดีและมีความสอดคล้องกับเนื้อหาได้ จึงตัดสินใจซื้อโปรแกรมที่ทันสมัยในการช่วย

หาภาพประกอบที่ถูกลิขสิทธิ์มาใช้ โดยนักศึกษาทั้งหมดให้ความเห็นว่า หากสถาบันมีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอน หรือการทำกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2.2 ปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนกับนักศึกษาฝึกสอน

จากการศึกษาพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 2 คนที่ประสบปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนก่อนปฏิบัติงานสอนจริง กล่าวคือ ขาดการสื่อสารระหว่างอาจารย์ผู้ฝึกสอนและนักศึกษาที่ชัดเจนและเพียงพอ ในบางครั้งนักศึกษาฝึกสอนต้องการรับคำแนะนำ หรือความช่วยเหลือที่จำเป็นอย่างทันท่วงทีโดยเฉพาะคำแนะนำในการตรวจทานความถูกต้องของสื่อการสอน หรือแม้กระทั่งช่วงที่ปฏิบัติการฝึกสอน เนื่องจากในบางครั้งนักศึกษาไม่แน่ใจว่าจะต้องแก้ไขปัญหาด้านการใดตรงหน้าอย่างไร การสื่อสารเพื่อรับคำแนะนำระหว่างอาจารย์ผู้ฝึกสอนและนักศึกษาฝึกสอนอาจช่วยให้นักศึกษาลดความกังวลได้ ดังนั้น การใช้เวลาแก่นักศึกษาได้พบปะกับอาจารย์ผู้ฝึกสอนเพื่อขอคำแนะนำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยลดความกังวลของนักศึกษาฝึกสอนและลดข้อผิดพลาดได้

6. สรุปและอภิปรายผล

6.1 สรุป

งานวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน วิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้

6.1.1 ปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษา

ปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นปัญหาย่อย ได้แก่ 1) ปัญหาความเครียดและความกดดัน 2) ปัญหาการจัดการด้านเวลา 3) ปัญหาการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน และ 4) ปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ กล่าวคือ นักศึกษามีความเครียดช่วงก่อนการปฏิบัติงานสอนจริง ประสบปัญหาด้านการจัดการเวลาและการเตรียมตัวก่อนการสอน เช่น ไม่มีเวลาในการเตรียมสอนหรือการเตรียมสอนนั้นใช้เวลามากกว่าที่ตนเองคาดการณ์ไว้ หรือแม้แต่ว่าปัญหาการควบคุมเนื้อหาการสอนและการทำกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีความพอดีต่อชั่วโมงการสอน นักศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการมีทักษะการจัดการเวลา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างมากในการสอน นักศึกษาได้รับรู้ว่าตนเองยังขาดทักษะด้านการจัดการเวลาในการฝึกสอน นอกจากนี้ นักศึกษามีความกังวลในขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และรับรู้ได้ว่าตนเองขาดทักษะและประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความมั่นใจในเนื้อหาที่ฝึกสอน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากความรู้ทางวิชาการหรือความรู้พื้นฐานภาษาเกาหลีเดิมของนักศึกษาฝึกสอน อย่างไรก็ตาม ในช่วงท้ายของการฝึกสอนนักศึกษามีการปรับตัวและมีพัฒนาการในด้านการสอนที่เห็นได้ชัด เช่น การนำทฤษฎีการสอนที่ได้เรียนมาใช้ปรับปรุงการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนและนักศึกษาฝึกสอน การดำเนินการสอนโดยเน้นการจัดการบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีความผ่อนคลายและสนุกสนานเป็นกันเองกับผู้เรียน เป็นต้น

6.1.2 ปัญหาด้านความพร้อมของสถาบันการศึกษา

ปัญหาด้านความพร้อมของสถาบันการศึกษา พบประเด็นปัญหาย่อย 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ปัญหาด้านทรัพยากร เช่น ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร ขาดงบประมาณสำหรับการผลิตสื่อการสอน เพื่อการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) และ 2) ปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนนักศึกษา ได้แก่ การขาดการสื่อสารระหว่างอาจารย์ผู้ฝึกสอนและนักศึกษา กล่าวคือ นักศึกษามีความต้องการเวลาสำหรับการพบกับอาจารย์ผู้ฝึกสอนเพื่อขอคำแนะนำเพื่อลดความกังวลและข้อผิดพลาด

6.2 การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน วิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาด้านความพร้อมของตัวนักศึกษาเองที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาความเครียดและความกดดัน ปัญหาการจัดการด้านเวลา ปัญหาการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน และปัญหาด้านความรู้ทางวิชาการ รองลงมาคือ ปัญหาด้านความพร้อมของสถาบันการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร และปัญหาด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอนนักศึกษา

นักศึกษาขาดความมั่นใจในตนเอง อาจเป็นเพราะความไม่แม่นยำในเนื้อหาหรือในเรื่องวิธีสอนและนักศึกษาขาดความรู้ด้านวิธีการสอนที่ถูกต้อง และนักศึกษาบางคนไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละคาบ ทำให้ไม่สามารถออกแบบการสอน หรือกิจกรรมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชั่วโมงเรียน เพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ได้ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาขาดการใช้จิตวิทยาในการสอนทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างการสอนได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่านักศึกษาจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้โดยมีการเตรียมความพร้อมทุกครั้งที่จะเข้าสอน มีความมุ่งมั่นที่จะออกแบบสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเนื้อหาการสอนควบคู่ไปกับการรับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอน และประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล คือ นักศึกษาเห็นความสำคัญกับการรับข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ของอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอน ควรมีการพูดคุยกันระหว่างอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอนและนักศึกษาฝึกสอน เพื่อปรับแก้สื่อการสอน หรือเนื้อหาการสอนที่ไม่ถูกต้องจากอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า อาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอนควรต้องมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องนำไปสอน และควรมีเวลาอย่างพอเพียงต่อการให้ข้อเสนอแนะหรือข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) แก่นักศึกษา และควรใช้วิธีการแจ้งและแนะนำนักศึกษาโดยตรงเป็นรายบุคคล โดยมีการกำกับติดตามในทุก ๆ ระยะเวลา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาพบว่า ในช่วงแรก ๆ ของการปฏิบัติการสอนจริง นักศึกษามีความเครียดความกังวล ดังนั้น อาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอนควรใช้เวลาสำหรับการเตรียมตัวก่อนการสอน ตั้งแต่การให้เวลาที่เหมาะสมในการเตรียมสื่อการสอน รวมถึงการจัดเวลาสำหรับการฝึกซ้อมการสอนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อรับฟังความเห็นหรือข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกสอนและเพื่อนร่วมชั้น ควรมีการจัดฝึกซ้อมอย่างจริงจังและเป็นระบบก่อนการปฏิบัติการสอนจริง ควรฝึกสอนให้มีทักษะการสื่อสารที่ดีขึ้น ควรฝึกซ้อมให้นักศึกษามีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนและนักศึกษาฝึกสอน อาจจะฝึกสอนโดยให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงเป็นนักเรียน ควรนำเสนอตัวอย่างในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนจากหลายสถานการณ์ ควรนำเสนอตัวอย่างในการสอนทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดี เพื่อให้มีการเปรียบเทียบและเห็นภาพได้ชัดเจน นำเสนอตัวอย่างในการจัดการบรรยากาศการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ ควรแนะนำแหล่งข้อมูลของตัวอย่างการสอนที่ดีผ่านการใช้เทคโนโลยี หรือการใช้ AI เช่น เรียนรู้จากคลิปวิดีโอ บทเรียนออนไลน์ หรือวิธีใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เพื่อเพิ่มความรู้ทางไวยากรณ์ภาษาเกาหลี เพื่อศึกษาการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกต้อง เป็นต้น ควรทำข้อตกลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ อาจารย์ผู้ฝึกสอนควรติดตามนักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอและควรจัดให้รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มาให้คำแนะนำ นอกจากนี้ ควรนำข้อมูลที่ได้จากการฝึกสอนในปีการศึกษาที่ผ่านมาวิเคราะห์ เพื่อจัดหัวข้อการสอนที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษาฝึกสอน หรือนำมาปรับใช้กับการออกแบบการสอน นักศึกษาฝึกสอนในปีการศึกษาถัดไปได้ไปได้อย่างเหมาะสม

อาจารย์ผู้ฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนควรมีการวางแผนที่ดี ควรคำนึงถึงทักษะความรู้และทักษะที่จำเป็นก่อนการออกไปปฏิบัติการสอนจริงและปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนพบเจออยู่เสมอเมื่อต้องปฏิบัติการสอนภาษาเกาหลี จากนั้นควรวางแผนการสอนให้นักศึกษาฝึกสอนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะต่อยอดความรู้ใหม่ เช่น ทักษะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในหลากหลายรูปแบบ ทักษะการควบคุมชั้นเรียน ดังนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาก่อนการฝึกสอนควรบรรจุหัวข้อเรื่องจิตวิทยาในการเรียนรู้เบื้องต้นในบทเรียน เพื่อช่วยให้นักศึกษามีแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น เช่น หัวข้อการทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียน

จากการศึกษายังพบว่า นักศึกษาขาดความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาเกาหลีผ่านกิจกรรมในชั้นเรียน ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาฝึกสอนควรมีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จนสามารถให้คำแนะนำและฝึกฝนนักศึกษาให้มีการฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่เพียงพอ เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ออกแบบ หรือการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลายสำหรับการใช้สอนภาษาเกาหลีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนกับผู้เรียนตามความเหมาะสมได้

นอกจากนั้น สถาบันการศึกษา หรือคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ควรมีการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องค่าใช้จ่าย เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าอุปกรณ์หรือโปรแกรมที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการผลิตสื่อการสอน และอาจารย์ผู้ฝึกสอนหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการฝึกสอนควรวางแผนงบประมาณสำหรับการผลิตสื่อการสอนของนักศึกษา เช่น สำรวจความต้องการจากนักศึกษารุ่นก่อนหน้า เป็นต้น และควรสำรวจความต้องการสิ่งสนับสนุนหรืองบประมาณที่นักศึกษาต้องการใช้ เพื่อเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเชิงรุก (Active Learning) อาจารย์ผู้สอนควรทุ่มเทเวลาให้กับนักศึกษาฝึกสอน ควรมีช่องทางสำหรับการสื่อสารระหว่างอาจารย์ผู้ฝึกสอนและนักศึกษาที่ชัดเจน และมีช่องทางการติดต่อเพื่อรับคำแนะนำหรือความช่วยเหลืออย่างทันที ควรจัดสรรเวลาให้นักศึกษาได้เข้ามาปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำหรือรับฟังปัญหาเป็นระยะๆ เพื่อให้ปัญหาของนักศึกษาได้ถูกแก้ไขอย่างทันท่วงที เพื่อลดความกังวลของนักศึกษาและลดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ควรจัดให้มีการฝึกซ้อมการสอนก่อนการลงมือปฏิบัติการสอนจริงและควรจัดอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากประเมินการฝึกซ้อมการสอน เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับไปแก้ไขจุดด้อยก่อนเริ่มปฏิบัติการสอนจริง และเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักศึกษาฝึกสอนและลดความกดดัน ควรจัดสรรเวลาสำหรับการเตรียมตัวก่อนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนอย่างเหมาะสม เช่น เวลาทำสื่อการสอนหรือเอกสารประกอบการสอน เวลาจัดเตรียมกิจกรรมในคาบเรียน เป็นต้น และเพื่อให้นักศึกษานำเทคนิคการสอนที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการสอนควรจัดสรรเวลาให้นักศึกษาได้ศึกษาทฤษฎีการสอนที่จำเป็นก่อนเริ่มปฏิบัติการสอนจริง นอกจากนี้ ควรจัดให้มีการพูดคุยกันระหว่างนักศึกษาฝึกสอนและอาจารย์ผู้ดูแล เพื่อให้เกิดการใช้กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติและการประเมินที่ชัดเจน เหมาะสมและเป็นมาตรฐาน ควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีการสะท้อนคิดหลังจากการปฏิบัติการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจในจุดด้อยและจุดเด่นของตนเอง มีความเข้าใจตนเองมากขึ้น ได้รู้ศักยภาพของตนเองและได้รับรู้ทักษะของตนเองในด้านวิชาการและการปฏิบัติงาน ด้านทักษะส่วนบุคคล ด้านทักษะอาชีพ และได้รู้ว่าตนเองขาดความรู้ในเรื่องใด และมีสิ่งใดที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม

ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สโรชา คล้ายพันธ์ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ผลการวิจัยพบปัญหาด้านสวัสดิการของโรงเรียน ด้านการฝึกปฏิบัติการสอน ด้านความพร้อมของนักศึกษา เป็นต้น และได้เสนอแนะแนวทางสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาว่า ควรพัฒนาด้านการฝึกสอนตามความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักศึกษาควรมีการสอนที่หลากหลาย เพิ่มเนื้อหาและรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ วิจัยบูรณาการการสอนให้เข้ากับกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น และสอดคล้องกับ เมธาวี ศรีสิงห์ และศราวุธ อินทรเทศ (2562) ซึ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินการสอน ปัญหาด้านการเตรียมการสอนและสื่อการสอน ปัญหาด้านโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปัญหาด้านการวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาด้านครูพี่เลี้ยง ปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์และปัญหาด้านนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นต้น

ประสบการณ์วิชาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้นักศึกษาได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริงและได้พัฒนาทักษะกระบวนการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ดังนั้น ควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีการสะท้อนคิดหลังจากการปฏิบัติการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจในจุดด้อยและจุดเด่น มีความเข้าใจตนเองมากขึ้น ได้รู้ศักยภาพและได้รับรู้ทักษะของตนเองในด้านวิชาการและการปฏิบัติงาน ด้านทักษะส่วนบุคคล ด้านทักษะอาชีพ และได้รู้ว่าตนเองขาดความรู้ในเรื่องใด และมีสิ่งใดที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลีของนักศึกษาวิชาเอกเกาหลีศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ยังคงพบปัญหาหลายด้าน งานวิจัยนี้มุ่งเน้นวิเคราะห์ปัญหาที่พบในระหว่างกระบวนการสอนประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี โดยทำความเข้าใจปัญหาเหล่านี้ และได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขในทาง

ปฏิบัติที่จะช่วยเพิ่มคุณภาพแนวทางการสอนภาษาเกาหลี อีกทั้งผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการสอน
 ประสพการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี เพื่อเตรียมครูฝึกสอนภาษาเกาหลีสำหรับอาชีพครูในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมาก
 ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางให้แก่อาจารย์ผู้สอนที่รับผิดชอบรายวิชาที่เกี่ยวกับการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อ
 เตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสาขาวิชาเกาหลีศึกษา สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเป็นแนวทางในการพัฒนาและ
 ปรับปรุงหลักสูตรนานาชาติศึกษา สาขาวิชาเกาหลีศึกษาต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

7.1.1 ควรนำผลวิจัยนี้ไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนประสพการณ์วิชาชีพด้านการสอนภาษาเกาหลี
 ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

7.1.2 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดบริการเครื่องมือหรือสื่อการสอนที่ทันสมัยให้แก่นักศึกษาฝึกสอนอย่างทั่วถึงและ
 ทันต่อเหตุการณ์

7.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาปัจจัย หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเองของนักศึกษาสาขาวิชาเกาหลี
 ศึกษา สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือแนวทางการสอนเชิงรุกในศตวรรษที่ 21

7.2.1 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในหลากหลายด้าน เพื่อนำมาต่อยอดการทำวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเกาหลี และการสอนเชิงรุกในศตวรรษที่ 21 ที่เน้น
 ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ฐานะ และศิริรัตน์ นิตยวัน. (2556). รายงานการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ต่อ
 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสะท้อนคิดรายวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (พบ.281) ภาคเรียนที่ 2 ปี
 การศึกษา 2555. มหาวิทยาลัยพายัพ
- ขนิษฐา หินอ่อน และสุรพันธ์ ต้นศรีวงศ์. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 6(1), 159–167.
- พระมหาอำนาจ มหาวิโร และวิศร พงศ์สุวรรณ. (2562). สภาพปัญหาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5
 สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. การสารบัณฑิตเอเชีย,
 9(2), 99-105.
- เมธาวี ศรีสิงห์ และศราวุธ อินทรเทศ. (2562). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วารสารครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม, 18(3), 251–223. <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/JIE/article/view/204084>
- วัลภา คุณทรงเกียรติ. (2543). การสะท้อนคิดด้วยตนเองเพื่อการเอื้ออาทร. วารสารคณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,
 8(3), 32–36. <https://journal.lib.buu.ac.th/index.php/nursing/article/view/1462>
- สโรชา คล้ายพันธ์. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา
 วิทยาเขตชลบุรี. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, 8(1), 63–76.

https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EduAdm_buu/article/view/18350/16141

- อรรณพ แสงแจ่ม. (2548). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. [วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Hi_Ed/Annop_S.pdf
- อับดุลฮาติม อาแด และอับบรอเฮง อาลฮูเซน. (2561). รายงานวิจัยศึกษาผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
<https://wb.yru.ac.th/bitstream/yrui/5052/1/วิจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.pdf>
- Johns, Christopher. (2000). *Becoming a Reflective Practitioner*. Blackwell Science.
- Kolb, DA. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice-Hall